

Mýlil sa preto odvolací súd, keď oslobodil obžalovaného A. z dôvodu, že k jeho stíhaniu je i pre odcudzenie vecí patriacich vlastníckym právom firme Baltic-Separátor potrebný návrh v smysle § 343 tr. z. a že stíhanie je podľa § 110 tr. z. hľadiac na nedostatok návrhu vylúčené.

Preto najvyšší súd vyhovel zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, založenej na dôvode zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 c) tr. p. a pokračujúc podľa § 33, odst. 1 por. nov. zrušil rozsudok vrchného súdu, pokiaľ obžalovaný A. bol oslobodený od obžaloby pre odcudzenie hore uvedených hospodárskych strojov M-ovi do komisie sverených, a uznal obžalovaného A. vinným pokračovacím zločinom krádeže podľa § 333 tr. z. a § 48 tr. nov.

Kvalifikácia podľa § 336, čís. 7 tr. z. neprichádza tu v úvahu, keďže sa obžalovaný A. odsudzuje pre krádež spáchanú na takej osobe, v službe ktorej tento obžalovaný nebol.

Čís. 6036.

Podle § 95 vlád. nař. čís. 53/1931 Sb. z. a n. není stavitel povinen býti nepřetržitě přítomen na stavbě a osobně dozíratí na všechny práce, byť i sebe závažnější. Není-li však na stavbě přítomen, musí pověřiti dozorem způsobilého dozorce a podle potřeby ho náležitě poučiti a dáti mu potřebné poukazy.

Nařídil-li stavitel dozorcí po zbourání části domu, aby jen odvážel starý materiál, nebylo třeba, aby ho již v tuto dobu poučoval o zajištění dosud nezbourané zdi, která v tomto stadiu nehrozila sesutím, neměl-li příčiny k pochybnostem o jeho spolehlivosti a nemohl-li předpokládati, že dá proti jeho poukazu dále bourati.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1937, Zm I 51/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. z., zrušil napadený rozsudek ve výroku o vině obžalovaného a důsledkem toho též ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisících a vrátil věc soudu první stolice, aby o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, opřené číselně o důvod zmatečnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř., nelze upřítí oprávnění.

Podle zjištění nalézacího soudu došlo dne 14. května 1936 krátce před 4. hodinou odpolední při bourání domu č. p. 101 v D., které prováděl stavitelský polír B. ve vlastní režii za pomoci najatých dělníků a za dozoru stěžovatele stavitele A., ke smrtelnému úrazu zedníka M. Podle dalších zjištění napadeného rozsudku zbyly v kritický den ze zmíněného domu, který byl proveden z materiálu méněcenného a časem

sešlého, již jen dvě malé místnosti v přízemí i se stropy, a k úrazu došlo tak, že když M. a další zedník N. rozkopávali betonovou podlahu, přiléhající těsně k severní zdi menší z uvedených dvou místností, tato zeď se zřítla, zachytila M. a přimáčkla ho na sklepní schodiště, které bylo za pracujícími zedníky, kdežto zedník N. mohl ještě včas uskočiti a takto se zachrániti. Jak nalézací soud konečně ve shodě s dobrozdáním slyšeného znalce stavitele O. dále zjistil, šlo při oné menší místnosti, jejíž severní zeď se zřítla, o konstrukci klenutí, která má snahu zdi, které tvoří její opěry, svými silami šikmými, nejsou-li zabezpečeny, převrátiti, a bylo proto při správném pracovním postupu nutno, než bylo přikročeno k odbourávání zdi, snésti především klenbu samu a pak teprve přikročiti k bourání zdi, to ovšem po předcházejícím řádném opření klenbové zdi dřevěnými opěrami se strany severní, čehož bylo tím spíše zapotřebí, když zřícená zeď stála na sklepní zdi z kamenného zdiva, stářím rozrušeného, a spojení zdi severní a východní bylo rozbouráním rohu zdi na straně ke dvoru porušeno, když západní zeď místnosti byla dveřmi oddělena a nebyla tedy po vybourání celé severní části stavby před onou místností vůbec chráněna proti tlaku klenby a když bouráním zdi vrchních a okolních, které se nedělo bez nárazů na klenbě sklepní chodby vedle zdi, nastala též jistě porucha v tomto sklepním zdivu pod uvedenou severní zdi, což nemálo přispělo ke zhoršení její stability, takže se určitě dalo čekati zřícení této zdi, přihlížeje též k tomu, že zeď nebyla kleštěmi železnými stažena se zdmi postranními, že byla z nepálených cihel, starých, a ve svých koncích připravena o opory a že bouráním okolních zdí klenby nad částí sklepa u části severo-východní byla tato zeď ještě ve své hmotě i v základu rozrušena a nebyla vůbec podepřena se strany severní.

Na základě těchto zjištění shledal nalézací soud příčinu sesutí severní zdi oné místnosti a tím i smrtelného úrazu M. v tom, že proti uvedenému správnému pracovnímu postupu, aniž byla především učiněna patřičná zabezpečovací opatření a aniž byla napřed snesena klenba nad místností, byla ihned rozkopávána betonová podlaha před severní zdi místností, jejímž rozrušením nastal zdržovaný postup zdi klenbou i základem vytvářený a zeď se zřítla.

Odůvodňuje pak výrok o vině obžalovaného A., uvádí nalézací soud, že tento obžalovaný podle předpisů vydaných vlád. nařízením čís. 53/1931 Sb. z. a n., s nímž se měl náležitě obeznámiti, jakož i podle svého povolání jako stavitel mohl nahlédnouti, že opominutím, zaříditi zabezpečovací opatření, zejména dáti podepříti zeď proti klenbě dřevěnými podpěrami, může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečení pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí, t. j. pracujících dělníků. Toto opominutí je prý v příčinné souvislosti se smrtelným úrazem M., ke kterému by jinak nebylo došlo, a zakládá prý proto skutkovou podstatu přečinu podle § 335 tr. z.

Zmateční stížnosti nelze upříti oprávnění, pokud těmto úvahám vytýká především nejasnost, po případě nedostatek důvodů proto, že na-

lézací soud vidí vinu stěžovatele v jeho opominutí zříditi zabezpečovací opatření, z e j m é n a dáti podepříti zeď dřevěnými podpěrami, ačkoli neuvádí zároveň, která jiná zabezpečovací opatření mohl obžalovaný ještě učiniti, a ani znalecký posudek nemluví o jiných možných zabezpečovacích opatřeních v souzeném případě, než právě o podepření zdi dřevěnými podpěrami, takže výrok soudu v tomto směru nemá též náležité opory.

Zmateční stížnosti nelze však upříti oprávnění, ani pokud vytýká, že nalézací soud, dospívaje k závěru, že obžalovaný opominutím řádného podepření zřícené zdi zavinil úraz M., nepřihlížel ke všem rozhodným skutečnostem, jež při hlavním přelíčení vyšly najevo (§ 281, čís. 5 tr. ř.), a pokud mu aspoň zřejmým poukazem vytýká též zmatek podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. proto, že se při posouzení viny stěžovatelovy neřídil správnými právními hledisky.

Podle zjištění nalézacího soudu je stěžovatel stavitelem a platí tedy o něm předpis § 95 vládního nařízení č. 53/1931 Sb. z. a n., podle kterého není stavitel povinen býti na stavbě (při bourání) nepřetržitě přítomen a konati osobní dozor při všech pracích, byť i sebe závažnějších, a který proto ukládá staviteli jen za povinnost, aby, není-li přítomen provádění stavby, pověřil dozorem náležitě způsobilého dozorce (stavbyvedoucího, políra, dílovedoucího a pod.). V souzeném případě prováděl sice bourání domu ve vlastní režii spoluobžalovaný polír B., kdežto stěžovatel konal nad touto prací stavitelský dohled právě vzhledem k tomu, že B. jako pouhý polír k samostatnému provádění této práce zřejmě nebyl oprávněn. Tento vnitřní poměr mezi stěžovatelem a B. nemůže však nic měniti na tom, že stěžovatel učinil i v souzeném případě svým povinností podle zmíněného zákonného ustanovení zadost, docházel-li jen občas na pracovní místo a přenechal-li jinak bezprostřední dozor stále přítomnému stavitelskému políru B., předpokládajíc ovšem, že ho vždy náležitě poučoval o způsobu, jak se má při bourání domu postupovati, a že také neměl příčiny považovati ho za nezpůsobilého k řádnému plnění svých úkolů. Pro předpoklad, že stěžovatel nemohl pokládati B. za způsobilého dozorce, neposkytuje dosavadní obsah spisů opory a nalézací soud v tomto směru na vinu stěžovatelovu také neuznává. Skutečnost pak, že než bylo přikročeno k bourání zmíněných dvou místností, nebyla severní zeď náležitě opřena, zakládala by podle nahoře naznačených právních hledisek zavinění stěžovatelovo a tím i jeho trestní odpovědnost za nastalý úraz jen tehdy, stalo-li se toto opominutí proto, že stěžovatel včas nepoučil B. o nutnosti tohoto zabezpečovacího opatření a o způsobu bourání klenuté místnosti. Nalézací soud vychází ovšem z předpokladu, že se tak vůbec nestalo, přehlíží však v této příčině údaje znalce při hlavním přelíčení, že by bylo stačilo podepření zdi před vytrháním betonové podlahy, neobírá se také náležitě obhajobou obžalovaného, že nevěděl, že se bude kritického dne pokračovati v bourání, ježto se tehdy odvážel materiál, ve kterémžto směru

byla obhajoba stěžovatele též potvrzena svědky N. a R., jakož i spoluobžalovaným B. samým, a nevypořádal se též s údajem svědka P., že stěžovatel kritického dne ráno dával B. poukazy, co se má dělati. Je na snadě, že se tato zmáteční stížností právem vytýkaná neúplnost týká okolností pro posouzení viny stěžovatelovy rozhodných. Předpokládajíc totiž, že stav zdiva, zejména pokud jde o severní zeď, nevyžadoval neprodleného opření zdí a stačilo, jak znalec udal, podepřítí zeď před vytrhováním betonové podlahy, a předpokládajíc dále, že stěžovatel dal kritického dne ráno svému políru B. přesné poukazy, co se má tohoto dne dělati, nařídív mu, že se má jenom odvážeti starý materiál, nenašla ještě pro stěžovatele nutnost, aby již tohoto dne poučoval B. o způsobu bourání zbylých místností a o nutnosti podepřítí zeď, kdyžtě nemohl předpokládati, že B., jehož neměl příčiny pokládati za nezpůsobilého a nespolehlivého políra, proti jeho výslovným poukazům začne s onou osudnou prací, a stěžovatel, splniv takto řádně vše, co mu za daných poměrů náleželo, nemohl by býti činěn trestně odpovědným za to, že se B. proti jeho příkazům svévolně odchýlil od pracovního programu stěžovatelem mu nařízeného.

Po této stránce se nalézací soud věcí neobíral, nepřihlížel také k rozhodným okolnostem a neučinil důsledkem toho potřebná zjištění, takže zrušovacímu soudu pro nemožnost rozhodnouti ihned ve věci samé nezbylo, než vyhověti důvodné zmáteční stížnosti, zrušiti rozsudek nalézacího soudu, pokud jde o stěžovatele A., a vrátiti věc soudu první stolice, aby o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

Čís. 6037.

Ježto podle § 45 původ. zákona odpovídá za zásah do cizího původcovského práva neoprávněným provozováním chráněných hudebních skladeb jak pořadatel, tak i provozovatel, může žalobce podati stíhací návrh hned proti oběma, byť i neznal jména provozovatelova.

Nelze proto počítati dvouměsíční lhůtu § 50 původ. zákona teprve od doby, kdy se soukromý žalobce z obhajoby pořadatelovy dověděl o výhradním pachatelství provozovatelově.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1937, Zm II 457/37.)

Srov. rozh. čís. 4305, 4360 Sb. n. s. tr.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmáteční stížnost soukromého žalobce Ochranného sdružení autorského čl. skladatelů, spisovatelů a nakladatelů, zaps. společenstva s r. o. v Praze, do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný A. podle § 259, č. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin zásahu do původského práva podle § 45 zákona č. 218/1926 Sb. z. a n.